

آغاز و سرانجام نادر

جنگجوی دلاور ایران زمین

www.ketab.ir

نویسنده: مسعود روحی (کیخسرو)

سرشناسه	روحی، مسعود، ۱۳۱۹ -
عنوان و نام پدیدآور	آغاز و سرانجام نادر (جنگجوی دلاور ایران زمین)/ نویسنده مسعود روحی (کیخسرو): ناظر فنی و ویراستاری سمانه قاسمی.
وضعیت ویراست	[ویراست؟]
مشخصات نشر	تهران: فرهوش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۸۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۰۳۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	ویراست قبلی کتاب حاضر با عنوان "نادر سپهسالار ایران" منتشر شده است.
عنوان دیگر	نادر سپهسالار ایران.
موضوع	نادر افشار، شاه ایران، ۱۱۰۰-۱۱۶۰ ق.
موضوع	ایران -- تاریخ -- افشاریان، ۱۱۴۸-۱۲۱۸ ق. Afsbarids -- History -- Iran, ۱۷۳۵ - ۱۸۰۳
رده‌بندی کنگره	DSR۱۴۶۵
رده‌بندی دیویی	۹۵۵/۰۷۲۲
شماره کتابشناسی	۸۷۲۱۴۹۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

عنوان: آغاز و سرانجام نادر

نویسنده: مسعود روحی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۰۳۲-۹

ناظر فنی: سمانه قاسمی

صفحه آرا و طراح جلد: فاطمه قیاسوند

چاپ و صحافی: انتشارات فرهوش

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۸۰۰۰۰۰ ریال

آدرس: خیابان کارگر شمالی، نرسیده به بلوار کشاورز، ساختمان سامان، پلاک ۱۱۶۶، واحد ۵۰۴

انتشارات: ۶۶۴۰۱۱۶۱ - ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷

دبیرخانه: ۶۶۹۱۱۷۲۶ - ۶۶۴۰۱۱۶۱ دورنگار: ۸۷۹۸۴۵۵۸

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است.

فهرست

۱۱	پیش نوشتار
۳۱	شاه سلطان حسین ننگ تاریخ ایران
۳۹	بخشش شاه سلطان حسین
۴۱	ایران پیش از نادر
۴۷	دودمان نادر
۵۳	نادر سپهسالار ایران
۵۵	شکست نخست اشرف افغان
۵۷	شکست دوم اشرف
۵۹	بر تخت نشستن شاه تهماسب
۶۱	شکست سوم اشرف افغان
۶۳	نبرد شاه تهماسب باعثمانی
۶۷	برکناری شاه تهماسب
۷۱	سرکوبی محمد خان بلوچ و شورش های داخلی
۷۳	سرکوبی علی مردان خان بختیاری
۷۵	نخستین نبرد باعثمانی
۷۹	نبرد نادر باعثمانی و پیروزی توپال عثمان پاشا
۸۱	نبرد سوردانش کشته شدن توپال عثمان پاشا
۸۷	نبرد با غاورد اق تپه
۸۷	(قارص)

- ۹۱..... حماسه بزرگ تاریخی
- ۹۱..... در انجمن ملی دشت مغان ۱۱۴۸ سال هجری برابر
- ۹۱..... اسفندماه ۱۱۱۴ خورشیدی
- ۹۵..... انجمن ملی دشت مغان، مجلس مؤسسان
- ۹۷..... تاج گذاری نادر
- ۱۰۵..... پایان مراسم تاج گذاری و بر تخت نشستن نادر
- ۱۰۹..... وثیقه نامه «محضرنامه»
- ۱۱۳..... سازمان سپاه نادر در دشت مغان
- ۱۱۷..... یورش به قندهار
- ۱۲۵..... چرا نادرشاه به هندوستان لشکرکشی کرد؟
- ۱۲۹..... لشکرکشی به هندوستان
- ۱۳۱..... نبردهای نادری
- ۱۳۱..... غزنین
- ۱۳۲..... کابل
- ۱۳۲..... فرمان ولیعهدی رضا قلی
- ۱۳۳..... تنگه خیبر
- ۱۳۳..... پیشاور
- ۱۳۵..... خبر کشته شدن ابراهیم خان در لاهور
- ۱۳۷..... لاهور
- ۱۴۱..... گذر از شاخه‌های رود سند
- ۱۴۳..... نبرد تاریخی کرنال
- ۱۵۵..... پیروزی بزرگ
- ۱۶۳..... به سوی باغ‌های شلیمار
- ۱۶۵..... تاج گذاری نادر در شلیمار
- ۱۶۷..... از شلیمار به سوی دهلی
- ۱۶۹..... شایعه مرگ نادر شورش در دهلی

۱۷۳.....	ازدواج نصرالله خان.....
۱۷۵.....	تاج بخشی نادر در دهلی.....
۱۷۹.....	ارمغان‌های سفر جنگی هند.....
۱۸۳.....	ارزش ارمغان‌های جنگی هندوستان.....
۱۸۵.....	هدایا و پیشکش محمدشاه به نادر.....
۱۸۷.....	نوشتہای در عصر قاجاریه.....
۱۸۹.....	بازگشت از هندوستان به سوی ایران.....
۱۹۱.....	نبرد با فرمانروای ایالت سند.....
۱۹۵.....	به سوی هرات.....
۱۹۷.....	سرزمین توران (ترکستان).....
۲۰۱.....	نبرد با فرمانروای خوارزم و خیوه.....
۲۰۵.....	نیروی دریایی نادری.....
۲۱۱.....	سرگذشت رضا قلی نایب السلطنه.....
۲۲۱.....	برداشت دیگری از کتاب نادرشاه نوشته مسعود وارسته.....
۲۲۳.....	داستان کورشدن رضا قلی.....
۲۳۳.....	لشکرکشی نادر به داغستان.....
۲۳۷.....	پس از پیروزی در داغستان.....
۲۴۱.....	آغاز شورش در ایران.....
۲۴۳.....	شورش در سیستان.....
۲۴۵.....	لشکرکشی به بین‌النهرین آخرین نبرد نادر باعثمانی.....
۲۵۳.....	وثیقه نامه.....
۲۵۵.....	آغاز و علل دگرگونی رفتار نادر.....
۲۶۳.....	کشته شدن نادرشاه.....
۲۶۹.....	درباره کشته شدن نادرشاه شهریار ایران از کتاب مجمل‌التواریخ.....
۲۷۷.....	نادر برای نصرالله از کودکی خود می‌گوید.....
۲۷۹.....	نادر در اوج محبوبیت و افتخار.....

پیش‌نوشتار

برابر نوشته‌ها و کتاب‌های تاریخی که از دوران نادری بر جا مانده است. چنین بر می‌آید که نادر یک پدیده زمان خود و یک نابغه در امر فرماندهی و سپاه‌گیری بوده است و این خوی سلحشوری، رزمندگی و جوانمردی از روزگار نوجوانی در او دیده می‌شود و از زادگاهش در ابیورد و دره جز که کانون کشمکش‌های قبیله‌ای بنو باروش جنگیدن آشنا گشت و باهوش سرشار خدادادی که داشت گام‌های بلندی به جلو برداشت تا آنجا که به سپه‌سالاری قوای ایران رسید و در نبردها از خود شکفتی‌ها آفرید و از ایران شکست خورده و از سرزمین‌های از دست رفته تمامی دشمنان نیرومند را سرکوب و ایرانی سرافراز و بزرگ ساخت.

نادر این جنگاور دلیر ایرانی تنها کسی است که نامش با شخصیت تاریخی و نظامی‌اش همخوانی دارد؛ زیرا این نابغه بزرگ در لشکرکشی و تاکتیک‌های نظامی و پیروزی بر قشون دشمن و سرکوبی آشوبگران داخلی به راستی نه در تاریخ ایران و چه بسا در تاریخ کشورهای جهان بی‌همتا و نادر بوده است و کمتر کسی را در تاریخ جهان می‌توان یافت که با وی برابری نماید.

در تاریخ نگاری ایران نام پادشاهان، سرداران و رزم‌آوران بزرگی مانند کوروش، داریوش، خشایار شاه، ارداشکانی، آریوبرزن، سورنا، رستم فرخزاده

- یعقوب صفار، مازیار، مرداویج، بابک خرم دین، جلال الدین و آلب ارسلان و دیگران به چشم می‌خورد که هر یک از آنان مایه سربلندی و افتخار ایرانیانند و شایسته است که به آنها ارج بنهیم.

چنانچه بیگانگان به سرداران بزرگ خود، مانند اسکندر مقدونی، سزار، کراسوس، فردریک بزرگ، طارق، ریچارد شیردل، صلاح الدین ایوبی، بیسمارک و ناپلئون و گروهی دیگر افتخار می‌کنند و هر ساله درباره هر یک از آنها کتاب‌ها، نوشته‌ها، کتاب‌ها، نوشتارها، تندیس‌ها و از سرگذشت آنان فیلم‌ها می‌سازند. ولی درباره نادر این نابغه دوران آثار کمتری در ایران از سوی تاریخ‌نگاران و نویسندگان و فیلم‌سازان و هنرمندان دیده می‌شود.

در این جا باید اشاره کرد که نویسندگان بیگانه مانند لارنس لکه‌هارت انگلیسی، سایکس سرپرسی، ادوارد برون، شوالیه دو گاردان فرانسوی، ژنرال کشمیش اف روسی، ملکم سر جان و دیگران از ما تلاش بیشتری داشته و درباره نادرشاه کتاب‌های با ارزشی نوشته‌اند چنانچه ناپلئون بناپارت که از نظر زمانی با نادر نزدیک بوده با نگرش خوب و شیفتگی ویژه‌ای از وی یاد می‌کند و در نامه‌ای که به فتح‌علی شاه قاجار نوشته یادآوری می‌نماید: نادر جنگجوی نام‌آوری بود که با تلاش زیاد از ایران نابودشده قدرت بزرگی به وجود آورد و در برابر مفسده جویان سهمگین و همسایگان ایران مهیب بود به تمام دشمنان غالب آمد و با افتخار سلطنت کرد و موجب سرافرازی ایرانیان گردید ولی به علت جنگ‌های پی در پی زمان آن را نداشت که به فکر آینده کشور باشد.

این نابغه نظامی توانست در کالبد خسته و ناتوان سربازان دوران صفویه روح سلحشوری و دلاوری بدمد و به اعتماد و به خودباوری آنان کمک

شایان نماید و سپاه دلیر و شجاعی بسازد و آنها را سخت شیفته نیروی فرماندهی خود کند. سپاهیان نادر شاه را گروه بیشماری از افغانان، ازبک‌ها، ترکمن‌ها، ترک‌ها، بلوچ‌ها، بختیاری‌ها حتی از هندیان با لباس‌های محلی خود تشکیل می‌دادند که جملگی جان بر کف و گوش به فرمان فرمانده کاردان و دلاور خود بودند نادر باهوش و حافظه بالایی که داشت بیش‌ترین سرداران و فرماندهان خود را به نام می‌شناخت و نسبت به پاداش و گوشمالی آنان هیچ وقت کوتاهی نمی‌کرد.

نادر از نقاط ضعف دشمن استفاده می‌کرد و با نیروهای سواره نظام و پیاده خود سپاه دشمن را غافلگیر می‌کرد توپخانه نادری با نگرش به سنگینی و لشکرکشی‌های طولانی و دشوار و در پیروزی‌ها نقش بزرگی داشت و توپ‌های سبک در نبردها کاربرد بهتری به همراه داشت. گروهی از نویسندگان دوران نادر نوشته‌اند نادر صدای رعد آسایی داشت و با آن قامت بلند و ورزیده در میدان‌های نبرد فریاد رسا و مردانه‌اش چنان طنین می‌افکند که سپاه دشمن دچار ترس و وحشت عجیبی می‌شد که یاد سردار بزرگ اشکانی سورنا را در نبرد با رومیان و مصریان در خاطره‌ها زنده می‌کرد.

سر جان ملکم در این باره نوشته است سلطان محمود عثمانی می‌دانست که نادر به صدای بلند خود خیلی مغرور است از این رو نماینده خود را که صدای رسایی داشت و در عثمانی شناخته شده بود به دربار نادر فرستاد که بین او و نادر مسابقه صدا انجام گیرد در این مسابقه نماینده عثمانی‌ها برنده شد نادر هم پذیرفت که صدای او از صدای خودش قوی‌تر است پس او را گرامی داشت و در هنگام بازگشت گفت به سلطان خود بگو از اینکه ما دریافتیم یک مرد در قلمرو فرمانروایی تو وجود دارد